

پودمان

پرورش و نگهداری از حیوانات



گیاهان و حیوانات برای بشر بسیار سودمندند و بدون آن‌ها چرخه زندگی در کره زمین خواهد ایستاد. این جانداران نیازهایی مانند غذا، پوشاک و داروی انسان را تأمین می‌کنند. انسان از دیرباز، بسیاری از حیوانات را رام کرده و آن‌ها را پرورش داده است. پرورش و نگهداری حیوانات اهلی در ایران نیز تاریخ چند هزار ساله دارد و برخی از حیوانات را ایرانی‌ها اهلی کرده‌اند. امروزه در سراسر دنیا پرورش حیوانات اهلی یک صنعت پردرآمد به‌شمار می‌رود و با روش‌های علمی انجام می‌گیرد.

اگر شما پرورش و نگهداری حیوانات را دوست داشته باشید، می‌توانید با یادگیری این بودمان متناسب با شرایط زندگی خود و با

بررسی سایر شرایط، با امکانات و سرمایه کم در این زمینه مشغول به‌کار شوید.



دامپروری:

۱. پرورش دام
۲. پرورش طیور
۳. پرورش حشرات
۴. پرورش آبزیان



اهمیت برخی از حیوانات اهلی پرآمون ما در (شکل ۱-۶) نشان داده شده است. شکل ۱-۶ را در گروه بررسی کنید و جدول زیر آن را کامل نماید، سپس نتیجه را در کلاس ارائه دهید:



نام: گوشت مرغ	نام:	واکسن	نام:	عسل
کاربرد: خوراک انسان برای تامین پروتئین	کاربرد:	پیشگیری از بیماری ها	کاربرد:	تغذیه، دارو و موادارایشی
منع تامین: مرغ	منع تامین	بعضی حیوانات (اسب و...)	منع تامین:	زنبور عسل



نام:	الباف	نام:	تخم (مرغ!!!)	نام:	کیف چرمی
کاربرد:	پوشاک	کاربرد:	تغذیه	کاربرد:	حمل وسایل
منع تامین:	گوسفند، گرم ابریشم و...	منع تامین	پرندگان (مرغ، بلدرچین و...)	منع تامین:	پوست (گاو...)

اهمیت پرورش و نگهداری حیوانات اهلی بومی

در بعضی از کشورها، بعضی حیوانات اهلی وجود دارند که نژاد آنها متعلق به آن کشورهاست. در این کشورها، کارشناسان با مطالعه و پژوهش، ویژگی‌های تولیدی این حیوانات را بهبود می‌بخشند. در کشور ما نیز حیوانات اهلی بومی مانند نژادهای گوناگون گوسفند، گاو، مرغ و خروس وجود دارد. این حیوانات با توجه به سازگاری خوبی که به شرایط محیطی کشورمان دارند، می‌توانند بخش مهمی از نیاز مردم کشور از قبیل گوشت و پشمک را تأمین کنند.

کار شیپرکلاسی

در یک کار گروهی، حیوانات بومی منطقه خودتان و ویژگی‌های آنها را مورد بررسی قرار دهید.

مشاغل مرتبط با پرورش و نگهداری حیوانات اهلی

شغل برخی افراد، پرورش و نگهداری حیوانات اهلی است. آنها فرآورده‌های این حیوانات را در بازار می‌فروشند. برخی دیگر، محصولات گروه نخست را فرآوری می‌کنند و محصولات فرآوری شده مانند ماست، خامه، کره، پنیر و نخ پشمی را تولید می‌کنند و به دست مصرف‌کننده می‌رسانند.



با توجه به مشاغل شکل ۱، مشاغل وابسته به این مشاغل را بررسی کنید و آن‌ها را در جدول شماره ۱-۶ بنویسید.

جدول ۱-۶ مشاغل بومی در زمینه دامپروری

مشاغل وابسته	مشاغل
تولید کننده موادى مانند پوست، ماست، شیر و ...	گارداری
تولید کننده گوشت سفید، کشاورزی برای تغذیه و استفاده از ماهی برای غذای طیور و ...	پرورش ماهی
تولید عسل، موم، زهر، ژله روپال و... برای شرکت های دارویی و آرایشی	پرورش زنبور عسل



بارش فکری

با توجه به مشاغل جدول ۶-۲، رابطه بین رفتار با حیوانات مختلف و تأثیر آن بر روی انسان و بازدهی تولید و سلامت حیوانات اهلی را بررسی و جدول ۶-۳ را کامل کنید و در کلاس ارائه دهید.

جدول ۶-۳- رابطه بین رفتار با حیوانات و تأثیر آن بر روی انسان و حیوان

حیوانات اهلی	چه رفتارهایی را باید و نباید انجام دهید	نتیجه رفتارها
گاو	هنگام جابه جایی گاو باید با آن آرامش برخورد شود و از ضربه زدن به دام، به هنگام جابه جایی، خودداری کنید.	بهره‌وری بیشتر دوست داشتن حیوانات احترام به خلقت
ماهی	تراکم را در تعداد آنها رعایت کرد و رعایت بهداشت کرده در صورت بیماری درمان شوند (واکسیناسیون)	✓ تولید بیشتر ✓ غذای سالمتر ✓ احساس رضایت
زنبور عسل	محل نگهداری آنها خشک و به دور از رطوبت باشد کندوهای بیمار را از بقیه جدا کرد	✓ امکان گردآفشانی بیشتر ✓ افزایش کمی و کیفی محصولات باغی ✓ احترام به خود !!!

اگر بخواهید در زمینه پرورش و نگهداری حیوانات فعالیت کنید باید بدانید که برای نگهداری و پرورش حیوانات اهلی لازم است مراحل زیر را به ترتیب انجام دهید (شکل ۶-۲).



شکل ۶-۲- مراحل پرورش حیوانات اهلی

استانداردها و قوانین

در نگهداری و پرورش حیوانات، باید استانداردها و قوانین ملی و منطقه‌ای را رعایت کنید. به این ترتیب حیوان و انسان به راحتی زندگی می‌کنند و می‌توانند بهترین راندمان تولید را داشته باشند. برای مثال اگر بخواهید حیوانات را در تعداد زیاد نگهداری کنید و

پرورش دهید، باید به همین منظور فاصله مناسب و استاندارد را از شهر و مناطق مسکونی رعایت کنید تا سلامت افراد جامعه به خطر نیفتد.

کار غیرکلاسی

در ردیف نخست جدول ۴-۶، نام چهار حیوان اهلی را که در منطقه شما امکان پرورش و نگهداری دارند، بنویسید. سپس مشخصات پرورشی آن‌ها را از اینترنت جست و جو کنید و مشخصات خواسته شده را در زیر نام هر حیوان بنویسید و در کلاس ارائه دهید.

جدول ۴-۶- مشخصات پرورشی برخی حیوانات اهلی

منحصرات پرورشی	نام حیوان	گاو	مرغ	ماهی	زنبور عسل
فرآورده‌های قابل فروش	گوشت، شیر	گوشت، تخم	گوشت، روغن	عسل، موم	
شرایط محیطی (دما، نور و رطوبت)	اکثر مناطق	مناطق معتدل	سردسیری و گرمسیری	مناطق معتدل	
فضای نگهداری و پرورش برای هر حیوان	گاو داری	مرغ داری	استخر پرورش	کندوها	
تجهیزات مورد نیاز	فضا، زمین	دان خوری، آبخوری...	استخر...	کندو، کلاه...	
نوع خوراک	علوفه	دان	پلت، گیاهان	شهد، شکر	

کار کلاسی

معنی علائم (شکل ۴-۶) را بررسی و در کلاس ارائه کنید:



حفاظت محیط زیست



عبور حیوانات وحشی



عبور حیوانات اهلی